

ENERJİ VERİMLİLİĞİ

Enerji Verimliliği konusu, Enerji Bakanlığı tarafından, EİE koordinasyonu ile 18/04/2007 tarih ve 5627 Numaralı Enerji Verimliliği Kanunu ile, yasalaşmıştır. Yasa kapsamında Enerji Verimliliği,

1-) Sanayide Enerji Verimliliği

2-) Binalarda Enerji Verimliliği

olmak üzere iki başlık altında verimlilik çalışması yapılmasını öngörmüştür. Bu yazıda yasada belirtilen bazı konular anlatılmaya çalışılacaktır. Aslında bu yazıda konuya ilişkin düşüncelerimden ziyade, yasadaki temel yapının anlaşılabilmesi adına, yasadaki bazı maddeleri özetle ve mümkün olduğunca yorumlamaya çalışacağım. Bültenin devam sayılarında gerek benim, gerekse Enerji Verimliliği Komisyonu Üyesi diğer arkadaşların teknik ve idari açıklamalara yer veren yazıları bulunacaktır.

Yasanın amacı nedir?

"MADDE 1-(1) Bu Kanunun amacı; enerjinin etkin kullanılması, israfının önlenmesi, enerji maliyetlerinin ekonomi üzerindeki yükünün hafifletilmesi ve çevrenin korunması için enerji kaynaklarının ve enerjinin kullanımında verimliliğin artırılmasıdır."

Kimler bu yasanın kapsamı içindedir?

"MADDE 2-(1) Bu Kanun;enerjinin üretim,iletim,dağıtım ve tüketim aşamalarında endüstriyel işletmelerde, binalarda, elektrik üretim tesislerinde, iletim ve dağıtım şebekeleri ile ulaşımda enerji verimliliğinin artırılmasına ve desteklenmesine, toplumgenelinde enerji bilincinin geliştirilmesine, yenilenebilir enerji kaynaklarından yararlanılmasına yönelik uygulanacak usul ve esasları kapsar."

Kimler bu yasanın kapsamı dışındadır?

"MADDE 2-(2) Enerji verimliliğinin artırılmasına yönelik önlemlerin uygulanması ile özelliik ve görünümü kabul edilemez derecede değişecek olan sanayi alanlarında işletme ve üretim faaliyetleri yürütülen, ibadet yeri olarak kullanılan, kullanım süresi iki yıldan az olan, yılın dört ayından daha az kullanılan, toplam kullanım alanı elli metrekarenin altında olan binalar, koruma altındaki bina veya anıtlar, tarımsal binalar ve atölyeler, bu Kanun kapsamı dışındadır."

Kimlerin ne sorumlulukları, ne yetkileri vardır?

MADDE 4-(1) Enerji verimliliği çalışmalarının ülke genelinde tüm ilgili kuruluşlar nezdinde etkin olarak yürütülmesi, sonuçlarının izlemesi ve koordinasyonu amacıyla Enerji Verimliliği Koordinasyon Kurulu oluşturulur." Bu kurul, TMMOB'nin de içinde bulunduğu 15 kurumun birer üst düzey temsilci ile katılımlından oluşur. Yasada kurula, ulusal düzeyde enerji verimliliği stratejileri, planları ve programları hazırlamak, etkinliğini değerlendirmek, EİE Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen enerji verimliliği çalışmalarını yönlendirmek ve enerji verimliliği hizmetlerinin yaygınlaştırılmasında Genel Müdürlük tarafından Meslek Odalarına ve Üniversitelere verilen yetki belgesini onaylama yetkisi verilmiştir. Kanunun 8. maddesinde belirtilen desteklerden faydalanmak isteyen endüstriyel işletmelerin uygulama projelerini onaylamak ve sonuçlarını izlemek. Gerek görüldüğünde geçici ihtisas komisyonları oluşturmak. Yetkilendirilmiş kurumların, şirketlerin, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının katılımı ile her yıl Kasım ayında Genel Müdürlük tarafından düzenlenecek Danışma Kurulu toplantılarının gündemini ve toplantıya katılacak kuruluşları belirlemek, toplantı sonuç değerlendirmelerini ve önerilerini onaylamak.

"MADDE 5-(1)

Enerji verimliliği hizmetlerinin yürütülmesine yönelik etkilendirmeler ve bu kapsamdaki faaliyetler aşağıdaki esaslar çerçevesinde gerçekleştirilir."

Aslında o esaslar yanda çizdiğim şemada tanımlanmaktadır. Enerji verimliliğinin en üstünde EVKK vardır. EİE Genel Müdürlüğü bu kurulun sekreteryasını üstlenmiştir. EİE aynı zamanda Enerji Verimliliği Danışman Şirketlerinin ve EVD Kurumların (Üniversiteler ve Odalar) kuruluşunu, oluşumunu, işleyişini yönlendirme ve denetlemekle görevlidir. Şirketlerin ve Kurumların görevleri ve çalışma biçimleri yasada tanımlıdır.

Eğitim ve bilinçlendirmenin önemi nedir?

MADDE 6-(1) Enerji verimliliği hizmetlerinin etkinliğini ve bilincini arttırmak amacıyla aşağıdaki etkinlikler gerçekleştirilir." Bu madde kapsamında, şirketler için Genel Müdürlük ve/veya yetkilendirilmiş kurumlar (üniversiteler ve odalar), enerji yöneticileri için Genel Müdürlük, yetkilendirilmiş kurumlar ve şirketlere teorik ve uygulamalı eğitim yapma zorunluluğu getiriyor. Şirketlerin uygulamalı eğitim programlarına, Genel Müdürlük ve yetkilendirilmiş kurumlar tarafından laboratuvar kullanımı desteği vermesini öngörüyor. Ayrıca Milli Savunma ve Milli Eğitim Bakanlıkları ile, kamu kurum ve kuruluşlarının hizmet içi eğitimlerinde ilgili kurumlara, eğitim zorunluluğu getiriyor. Ulusal veya bölgesel televizyon ve radyolara Genel Müdürlük tarafından hazırlanan veya hazırlattırılan programları, ayda 30 dakikadan az olmamak üzere 07:00-23:00 saatleri arasında yayın mecburiyeti getiriyor. Enerji tüketen malların kullanım kılavuzunda enerji tüketim bilgilerinin verilmesi ve bunun sağlama zorunluluğunu da Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'na getiriyor. Her yılın Ocak ayının ikinci haftasını Enerji Verimliliği Haftası etkinlikleri düzenleme zorunluluğu getiriyor. **Uygulamanın esasları nelerdir?**

"MADDE 7-(1) Enerji verimliliğinin artırılması amacıyla aşağıdaki uygulamalar gerçekleştirilir." Endüstriyel işletmelere, çalışanları arasından enerji yöneticisi görevlendirme, Organize Sanayi Bölgelerine, 1000 TEP'ten az enerji tüketen endüstriyel işletmelere hizmet vermek üzere enerji yönetim birimi kurma, Toplam inşaat alanı en az 20.000 metrekare veya yıllık enerji tüketimi 500 TEP ve üzeri olan ticari binalara enerji yöneticisi görevlendirme ya da enerji yöneticisinden hizmet alma zorunluluğu, Kamu kesimi dışında kalan ve yıllık tüketimi 50.000 TEP ve üzeri olan işletmelerde enerji yöneticisinin sorumluluğunda enerji yönetim birimi kurma, Genel Müdürlüğe, Endüstriyel işletmeler ve binalardaki ve kamu kurumlarındaki enerji verimliliği çalışmalarını, bölge ve sektör bazında inceleme, raporlama ve projeksiyon oluşturma, Endüstriyel tesislere, binalara ve kamu kurumlarına; Tüketimlerini ve raporlarını her yılın Mart ayı sonuna kadar Genel Müdürlüğe verme, Merkezi ısıtmalı binalara, ısı kullanımını paylaşım cihazları kullanılması, yetkili mercilere de bu şartlara uymayan projeleri onaylamama, Mesken amaçlı binalar dahil tüm binalara enerji kullanımı açısından asgari standartlara uyma, bunları denetleyen mercilere de uymayanlara yapı kullanma izni vermeme, Binalarda enerji kimlik belgesi hazırlama, binaların enerji kullanım sınıflandırılmasının yapılması, Elektrik enerjisi üretim tesislerine ve iletim ve dağıtım şebekelerinde enerji verimliliğini artırma, talep tarafı yönetimi, atık ısı kazanımı, açık alan aydınlatmaları, alternatif yakıt kullanımının özendirilmesi vb konularda Bakanlığa yönetmelik hazırlama, v.b. zorunluluklar getiriyor.

Peki destekler ve cezalar var mı?

"MADDE 8-(1) Enerji verimliliğinin artırılması amacıyla aşağıdaki uygulamalar gerçekleştirilir." Endüstriyel işletmelerin, 5 yıl ve daha kısa süreli, 500.000 YTL'yi aşmayan projeleri, belli şartlara uymaları halinde, proje bedellerinin en fazla %20'si oranında destek, Enerji yoğunluğunu, 3 yıl içinde ortalama %10 oranında azaltmayı taahhüt eden, gönüllü anlaşma yapan ve bu anlaşmayı yerine getiren endüstriyel işletmelere 100.000 YTL'yi geçmemek kaydıyla, anlaşmanın yapıldığı yıla ait enerji giderlerinin %20'si oranında destek,

"MADDE 9-(1) Enerji verimliliğinin artırılması amacıyla aşağıdaki uygulamalar gerçekleştirilir." Endüstriyel tesislerin enerji verimliliğini arttırmasına yönelik hazırlanan, Kurul tarafından onaylanan ve asgari yatırım büyüklüğü Bkanlar Kurulu tarafından belirlenen değer in üstünde olan projelerde bazı kojenerasyon yatırımları, Hazine Müsteşarlığınca yatırım teşviklerinden yararlandırılır. 12/04/1990 tarih ve 3624 sayılı Kanunda tanımlanan Kobi'lerin eğitim, etüt ve danışmanlık hizmetleri yeni yapılacak yönetmelikle desteklenir. Yasanın 10. maddesi de cezalarla ilgili açıklamalar yapmaktadır. Saygıdeğer meslektaşlarım. Yasanın ve yönetmeliklerinin tamamını burada vermem mümkün değil. Bu yasa enerji kaynaklarımızın tüketimi açısından, üretimde birim enerji maliyetlerinin düşürülmesi ve rekabet gücümüzün artırılması açısından önemlidir. Enerji Yoğunluğu kavramı literatüre girmiştir artık. Her endüstriyel işletme, her bina yöneticisi, her ev, her hane, her birey enerjinin verimli kullanılmasına dikkat etmelidir. Bu yazıda, sadece yasa üzerinde küçük işaretler koymaya çalıştım. Umarım faydalı olmuştur. Aydınlık önünüzde, başarı arkanızda olsun.

Elk. Müh. Halkı Artut
Enerji Yöneticisi